

ABSTRAKTY I BIONOTY

KONFERENCJA PT TEPIS

16 - 17 PAŹDZIERNIKA 2021 R

SESJA PLENARNA

dr Marta Czyżewska – Prezes PT TEPIS, tłumacz przysięgły języka niemieckiego, członek ekspert PT TEPIS, sekretarz generalny PT TEPIS IX kadencji, wiceprezes PT TEPIS X kadencji, przewodnicząca Sekcji Niemieckiej, członek Kolegium Ekspertów PT TEPIS; absolwentka filologii germańskiej Uniwersytetu Warszawskiego, autorka publikowanych przekładów tekstów prawnych i prawniczych, artykułów i książek o tematyce językoznawczej (w tym tłumaczeniowej); nauczyciel akademicki w Instytucie Germanistyki UW, w Lingwistycznej Szkole Wyższej oraz na innych uczelniach (tłumaczenia specjalistyczne, lingwistyka ogólna i stosowana); członek Rady Dydaktycznej w strukturach UW; członek Kolegium Redakcyjnego czasopisma „Lingua legis” (jako Redaktor Tematyczny działu niemieckiego).

r.pr. Marta Gil-Kruczała - radca prawny i tłumacz przysięgły języka angielskiego. Z wykształcenia prawnik i italianista. Prowadzi swoją kancelarię w Rzeszowie. Prywatnie mama 3,5-letniej Gai, miłośniczka psów i kuchni roślinnej. Poza kwestiami zawodowymi interesuje się ilustracją dziecięcą i polskim plakatem.

[Współpraca tłumacza przysięgłego z organami wymiaru sprawiedliwości - omówienie wyników badań](#)

Tematem wystąpienia będzie omówienie wyników ankiety przeprowadzonej w maju 2021 roku wśród tłumaczy przysięgłych w przedmiocie ich doświadczeń we współpracy z organami wymiaru sprawiedliwości. Podczas wystąpienia zostanie przedstawiony szczegółowy rozkład odpowiedzi udzielonych na zadane w ankiecie pytania. Zostanie poruszona także kwestia problemów, które zdaniem tłumaczy najczęściej pojawiają się w kontaktach z przedstawicielami OWS oraz uczestnikami postępowania, natomiast na koniec przedstawimy propozycje rozwiązań zaistniałych sytuacji.

dr hab. Magdalena Heydel - polonistka, anglistka i przekładoznawczyni, profesorka na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Tłumaczka literatury języka angielskiego, m.in. Josepha Conrada, T.S. Eliota, Seamusa Heaneya, Alice Oswald, Katherine Mansfield i Virginii Woolf. Dwukrotna laureatka nagrody

„Literatury na Świecie”, nagrody Europejski Poeta Wolności oraz Nagrody Literackiej Gdynia. Członkini zarządu Polskiego PEN Clubu, członkini honorowa Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury. Stypendystka Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej i Fundacji Fulbrighta. Jedna z kuratorek międzynarodowego festiwalu literackiego „Odnalezione w Tłumaczeniu”.

Tłumacze w przestrzeni konfliktu

Tłumaczenie zawsze rozgrywa się na granicy, w dosłownej lub metaforycznej przestrzeni przygranicznej, która dzieli, a zarazem łączy różne strony tekstu, rozmowy, debaty, negocjacji, konfliktu. Spojrzenie na postaci tłumaczy w tym kontekście - na ich sprawczość, podmiotowość, motywacje czy ograniczenia - pozwala lepiej zrozumieć warunki komunikacji, ale uwidacznia także często pomijane aspekty ich pracy, która nierzadko przedstawiana jest jednostronnie i idealistycznie, jako służba na rzecz porozumienia. W wystąpieniu na kilku przykładach przedstawię zagadnienia związane z pracą tłumaczy w przestrzeni konfliktu oraz krótko zarysuję perspektywy badań nad tymi kwestiami.

dr Anna Kuźnik - ukończyła filologię romańską na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie w 1995 roku. W latach 2003-2010 była związana z Wydziałem Tłumaczeń Pisemnych i Ustnych Autonomicznego Uniwersytetu w Barcelonie, gdzie w 2010 roku uzyskała stopień doktora europejskiego w dziedzinie Tłumaczeń i Badań Międzykulturowych. Od 2005 członek grupy badawczej PACTE. W roku 2011 podjęła pracę w Instytucie Filologii Romańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Członek sieci tematycznej Translation, Research, Empiricism, Cognition (TREC) i Centrum Badań Kognitywnym nad Językiem i Komunikacją działającego na Wydziale Filologicznym UW. Tłumacz przysięgły języka francuskiego (od 1997) i hiszpańskiego (od 2000), członek ekspert TEPIS. ORCID: 0000-0002-3567-5118; anna.kuznik@uwr.edu.pl.

dr hab. Marcin Walczyński - dr hab. nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa (przekładoznawstwa), adiunkt w Zakładzie Translatoryki Instytutu Filologii Angielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego oraz profesor uczelni na Wydziale Neofilologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie, czynny tłumacz przysięgły, pisemny i ustny języka angielskiego, właściciel biura tłumaczeń, nauczyciel przekładu pisemnego specjalistycznego (przekład prawniczy, przekład biznesowy) oraz przekładu ustnego. Zainteresowania naukowe obejmują przekładoznawstwo (w szczególności przekład specjalistyczny, poświadczony, ustny, psychologię tłumacza ustnego, kompetencję tłumacza pisemnego i tłumacza ustnego, role i funkcje tłumacza, kształcenie tłumaczy pisemnych i ustnych), a także języki specjalistyczne (głównie język biznesu i języka prawa) oraz socjolingwistykę. ORCID: 0000-0001-8666-3603; marcin.walczynski@uwr.edu.pl.

Propozycja europejskiego systemu opisu kształcenia tłumaczeniowego. Projekt Erasmus+ „EFFORT”

(EFFORT)” (2020-1-ES01-KA203-082579; 01.09.2020-31.08.2023; <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/eplu-project-details/#project/2020-1-ES01-KA203-082579>). Zostaną omówione założenia

projektu, przewidywane rezultaty pracy intelektualnej i metodologia prac badawczo-dydaktycznych oraz poszczególne działania rozłożone na etapy realizacji.

Projekt EFFORT stanowi kontynuację projektu NACT zrealizowanego w latach 2015-2018 przez grupę badawczą PACTE działającą w Uniwersytecie Autonomicznym w Barcelonie. Projekt NACT był fazą pilotażową prowadzącą do opracowania propozycji europejskiego systemu opisu kształcenia tłumaczeniowego.

Obecny projekt EFFORT dotyczy tłumaczenia pisemnego. Z założenia przygotowywana propozycja systemu opisu kształcenia tłumaczeniowego ma znaleźć zastosowanie zarówno w środowisku akademickim, jak i zawodowym. Projekt posiada dwa zasadnicze cele: (1) Dopracować poziomy A i B kompetencji tłumaczeniowej (tłumacz niespecjalistyczny), wynikające z poprzedniego projektu NACT oraz stworzyć manual zawierający praktyczne wskazówki, jak ten system opisu stosować. (2) Zredagować propozycję deskryptorów kompetencji tłumaczeniowej na poziomie C (tłumacz specjalistyczny) dostosowanych do następujących pięciu typów tłumaczenia specjalistycznego: do tłumaczenia literackiego, prawniczego, naukowego, technicznego oraz biznesowo-finansowego.

W realizacji projektu bierze udział 10 instytucji europejskich kształcących tłumaczy. Partnerzy w tym konsorcjum zostali dobrani w taki sposób, aby zapewnić komplementarność w trzech wymiarach: komplementarność językową, geograficzną i dydaktyczną w zakresie w/w pięciu typów tłumaczenia specjalistycznego.

mgr Joanna Miler-Cassino - magister lingwistyki stosowanej, magister prawa, tłumacz przysięgły, mediator sądowy.

Tłumacz przysięgła języka angielskiego od 1995 r. specjalizująca się w przekładzie tekstów prawnych, prawniczych i finansowych, autorka publikowanych przekładów tekstów oraz glosariuszy z tych dziedzin. Wykładowca przekładu prawnego i prawniczego w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego. Członek ekspert PT TEPIS, wiceprezes Towarzystwa TEPIS w latach 2008-2021, wiceprezes Europejskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Sądowych EULITA od 2020 r. Kilkukrotnie nagradzana za pracę społeczną na rzecz środowiska tłumaczy.

Mediator sądowy i pozasądowy; wpisana na listę stałych mediatorów Sądu Okręgowego w Warszawie oraz Sądu Okręgowego Warszawa-Praga, członek Krajowego Stowarzyszenia Mediatorów Stałych, Certified Business Mediator. Specjalizuje się w mediacjach gospodarczych, cywilnych i rodzinnych.

[Tłumacz w postępowaniu mediacyjnym](#)

Celem wystąpienia jest przybliżenie uczestnikom konferencji instytucji mediacji oraz jej rosnącego znaczenia w polskim wymiarze sprawiedliwości.

Mediacja jest relatywnie nowym w polskim prawie procesowym trybem ugodowego, pozasądowego rozwiązywania sporów przed neutralnym i bezstronnym mediatorem. Od momentu jej wprowadzenia do procedury cywilnoprawnej i karnoprawnej odsetek spraw kierowanych do mediacji stale rośnie. Ministerstwo

Sprawiedliwości podejmuje skoordynowane działania w celu większego rozpropagowania postępowania mediacyjnego jako alternatywy do procesu poprzez zmiany legislacyjne mające na celu popularyzację mediacji wśród sędziów oraz większe wykorzystanie możliwości, jakie oferuje mediacja. Należy więc oczekiwać, że rola mediacji w polskich sądach będzie rosła, a wraz z tym pojawi się większe zapotrzebowanie na udział tłumaczy w postępowaniu mediacyjnym.

W prezentacji przedstawione zostaną obszary prawa, w których mediacja jest aktualnie stosowana oraz związane z tym różnice w zakresie celu i przebiegu postępowania mediacyjnego, a także ustawowe i pozaustawowe zasady postępowania mediacyjnego i jego typowy przebieg. Omówiona zostanie rola tłumacza w mediacji, techniki komunikacyjne stosowane przez mediatora oraz sposób przygotowania się do tłumaczenia w postępowaniu mediacyjnym.

mgr Agnieszka Nowińska, Prezes PSTK - jestem tłumaczką konferencyjną i przysięgłą języka angielskiego z doświadczeniem i rekomendacjami. Aktywnie promuję branżę tłumaczeniową wśród nie-tłumaczy i standardy branżowe wśród tłumaczy. Jestem prezesem Polskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych PSTK i członkinią Rady Przemysłu Spotkań i Wydarzeń. Prowadzę ANowińska Translation & Training – „zwinną” butikową firmę tłumaczeniową zapewniającą ustną i pisemną obsługę wymagających prestiżowych projektów wymagających indywidualnego podejścia i „personal touch”. Najchętniej tłumaczę na styku biznesu i przemysłu. Korzystam z doświadczeń zdobytych jako tłumaczka bankowa podejmując się tematów od rachunkowości przez cyberbezpieczeństwo, współspalanie w kotłach fluidalnych po geofizykę wiertniczą i radiometrię). Jestem wielką fanką e-marketingu i wielbicielek opery barokowej.

<https://www.anowinska.pl>

Tłumaczenie ustne przysięgłe standardem czy specjalizacją

Polska ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego nie wprowadza rozróżnienia na tłumaczy ustnych i przysięgłych ani specjalizacji. Umiejętność tłumaczenia ustnego jest także sprawdzana na egzaminie dla tłumaczy przysięgłych. Z drugiej strony fora tłumaczy przysięgłych puchną od narzekań na kolegów i koleżanki unikających wykonywania tłumaczeń ustnych przysięgłych. Bywa, że zdesperowane OWSy urządzają regularne „łapanki” na tłumaczy ustnych. W tej sytuacji kwestia jakości i standardów wykonywania tłumaczeń ustnych przysięgłych schodzi na plan dalszy. Tłumacze przysięgli pracują w pojedynkę, w zasadzie po zdaniu egzaminu nikt już później nie weryfikuje ich umiejętności. A tu za rogiem czai się ... ZDALNE tłumaczenie ustne przysięgłe! Zapraszam wszystkich zainteresowanych specjalizacją i jakością tłumaczeń ustnych przysięgłych do udziału i dyskusji.

mgr Ewa Popielarz - redaktorka i korektorka z kilkunastoletnim stażem. Od 2006 roku zawodowo zmieniam teksty na lepsze. Współpracuję z wydawnictwami, self-publisherami i przedsiębiorcami z Polski i całego świata, wspierając klientów na każdym etapie procesu wydawniczego. Wykształcenie kierunkowe z zakresu

edytorstwa i komunikacji medialnej na co dzień wykorzystuję w praktyce i uzupełniam o doświadczenia, które od kilkunastu lat daje mi aktywna praca w zawodzie.

Od roku 2016 prowadzę także edukacyjną działalność w Internecie. Szerzę wiedzę na temat poprawnej polszczyzny, a zainteresowanym pokazuję, jak zostać korektorem i uczynić z czytania sposób na życie. W moim kursie online Akademia korekty tekstu, kompleksowo przygotowującym do zawodu korektora, wzięło już udział ponad 480 osób. Większość z nich dziś odnosi sukcesy w świecie korekty i odnalazło nową zawodową ścieżkę.

Moje miejsca w sieci: <https://ewapopielarz.pl/poznajmy-sie/>

[Redaktor/korektor jako pomocnik tłumacza](#)

Dlaczego tłumacz i redaktor to duet doskonały? Przedmiotem wystąpienia będzie nakreślenie idealnego przebiegu procesu wydawniczego – od oddania tekstu do tłumaczenia po przekazanie go do druku bądź do publikacji online. Omówione zostaną wszystkie etapy tego procesu, z uwzględnieniem tekstów tłumaczonych. W czasie wystąpienia wyjaśnione zostaną pojęcia, które są rozmaicie rozumiane w kręgach wydawniczych, jak redakcja, korekta i weryfikacja.

Wskażę dobre praktyki, jakie powinni stosować wszyscy uczestnicy procesu wydawniczego, żeby ułatwić sobie wzajemnie pracę. Podkreślę rolę tłumacza w całym procesie wydawniczym, a nie tylko na jego początku.

Dodatkowo zawód redaktora zostanie także zaprezentowany jako potencjalne kolejne źródło zarobku i nowa ścieżka zawodowa dla tłumaczy, którzy przecież na co dzień zajmują się słowem.

mgr Wojciech Wołoszyk - prawnik-lingwista, tłumacz prawniczy oraz weryfikator tłumaczeń prawniczych, biegły sądowy z zakresu juryslingwistyki. Współpracuje z Europejskim Bankiem Centralnym, Parlamentem Europejskim, Komisją Europejską, Trybunałem Sprawiedliwości UE, Międzynarodowym Trybunałem Karnym w Hadze, Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Ministerstwem Sprawiedliwości, Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Prokuraturą Krajową oraz NSA. Prezes spółki IURIDICO Legal & Financial Translations. Autor publikacji z zakresu problematyki terminologicznej w tłumaczeniach prawniczych oraz aspektów prawnych funkcjonowania branży tłumaczeniowej, a w tym praw własności intelektualnej i zamówień publicznych. Bloger i szkoleniowiec. Koordynator zespołu weryfikatorów pracujących nad polską wersją słownika terminów prawniczych we współpracy z Translegal. Członek Ekspert oraz członek Rady Naczelnej PT TEPIS, współzałożyciel i członek zarządu Związku Pracodawców Branży Tłumaczeniowej POLOT.

[Szanse, wyzwania i zagrożenia związane z wykorzystaniem tłumaczeń maszynowych w tłumaczeniach prawniczych – ramy prawne i kontraktowe](#)

Tłumaczenia maszynowe budzą u jednych strach i odrazę, u innych nadmierny entuzjizm. Niektórzy widzą w nich zapowiedź końca zawodu tłumacza, inni żyją iluzją, że maszyna z człowiekiem nie może się równać.

Jak jest naprawdę? Tłumaczenia maszynowe to nowe narzędzie, którego musimy nauczyć się odpowiednio używać – bez szkody dla jakości przekładu i poufności danych.

Na bazie doświadczeń i eksperymentów zespołu IURIDICO opowiem w jakich obszarach tłumaczeń prawniczych silniki MT najlepiej się sprawdzają i faktycznie zwiększają wydajność, a w jakich – w obecnym stanie techniki – ich wykorzystanie to strata czasu. Poruszona zostanie również kwestia dopuszczalności stosowania systemów MT przy realizacji kontraktów dla administracji rządowej, kancelarii prawnych i instytucji finansowych w kontekście cyberbezpieczeństwa i zachowania poufności danych.

Podjęta zostanie próba odpowiedzi na pytanie czy korzystanie z systemów do tłumaczeń maszynowych w praktyce tłumacza prawniczego ma sens.

Podane zostaną przykłady dobrych i złych praktyk na gruncie stosowania tłumaczeń maszynowych w tłumaczeniach specjalistycznych zilustrowane przykładami z praktyki biegłego sądowego i szefa zespołu realizującego kontrakty dla polskiej administracji rządowej i organów UE.

Wystąpienie stanowi powtórzenie prelekcji z konferencji jubileuszowej z 2021 r. Ponowne jego wygłoszenie (tym razem w sesji plenarnej) stanowi odpowiedź na prośby uczestników z innych sekcji językowych. Prezentacja zostanie wzbogacona o konkluzje wynikające z rozmów przeprowadzonych przez prelegenta z Martą Bartnicką (szkoleniowcem z zakresu technologii językowych) oraz Karoliną Stefaniak (koordynatora ds. jakości w Departamencie Języka Polskiego Dyrekcji Generalnej ds. Tłumaczeń Pisemnych Komisji Europejskiej) w ramach podcastu „Porozmawiajmy o tłumaczeniach” oraz tegoroczne orzeczenia polskich sądów powszechnych i Krajowej Izby Odwoławczej na tle sporów dotyczących nieprawidłowego stosowania tłumaczeń maszynowych przez tłumaczy i biura tłumaczeń. W. Wołoszyk podzieli się również własnymi spostrzeżeniami na temat stosowania narzędzi do tłumaczeń maszynowych w tłumaczeniu orzecznictwa ETPCz i TSUE. Omówione zostaną również niedociągnięcia w kształceniu tłumaczy specjalistycznych w zakresie dopuszczalności, uwarunkowań i zasad stosowania technologii językowych w tłumaczeniach prawniczych.

SEKCJA ANGIELSKA

mgr Magdalena Jung - anglistka, tłumaczka specjalistyczna. Pracuje na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lubelskiej. Specjalizuje się w tłumaczeniu tekstów z dziedziny nauk technicznych w dyscyplinach takich jak: budowa i eksploatacja maszyn, inżynieria materiałowa, inżynieria produkcji, mechanika oraz metalurgia. Członkini zwyczajna PT TEPIS, wpisana do Rejestru Tłumaczy NOT.

[No deformation, no strain. Kilka uwag o tłumaczeniu pojęć „odkształcanie” i „odkształcenie” w specjalistycznych tekstach z zakresu obróbki plastycznej metali](#)

Prezentacja dotyczy problematyki przekładu terminów „odkształcanie” i „odkształcenie” w angielskich tekstach naukowo-technicznych z zakresu obróbki plastycznej metali. Na wybranych przykładach nakreślona zostanie różnica pomiędzy tymi dwoma – dla laika i początkującego tłumacza na pozór podobnymi – pojęciami. Trafność angielskich ekwiwalentów obu terminów, jakich użycie proponują specjalistyczne słowniki dwujęzyczne, oceniona zostanie na podstawie anglojęzycznej literatury naukowej. Poruszana problematyka stanowi prolegomenę do badań nad przekładem specjalistycznym z obszaru technologii obróbki plastycznej metali.

dr Agata Kocia – doktor nauk ekonomicznych Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego, absolwentka studiów MBA w Suffolk University w Bostonie oraz studiów licencjackich w Auburn University w Alabamie. Wieloletni dydaktyk rachunkowości oraz analizy sprawozdań w jęz. polskim i angielskim. Wykonuje również tłumaczenia ekonomiczne i korekty tekstów akademickich z zakresu rachunkowości.

[Rodzaje zobowiązań oraz metody ich wyceny \(Liabilities and their valuation in financial accounting and reporting\)](#)

mgr Małgorzata Mazik - tłumacz przysięgły języka angielskiego od 2013 r. Absolwentka Interdyscyplinarnego Podyplomowego Studium Kształcenia Tłumaczy Instytutu Lingwistyki Stosowanej UW – język angielski i rosyjski, Centrum Szkoleń Tłumaczeniowych w Sosnowcu – specjalizacja medyczno-prawnicza oraz studiów podyplomowych: Analiza Informacji w Zarządzaniu Bezpieczeństwem Collegium Civitas i Psychologia Śledcza Uniwersytetu SWPS. Pasjonatka tłumaczeń, stosunków międzynarodowych, psychologii i zbrodni.

[Podstawowe słownictwo medycyny sądowej w praktyce tłumacza przysięgłego języka angielskiego](#)

Tłumacz przysięgły w swojej pracy może spotkać się z zagadnieniami z zakresu medycyny sądowej zarówno w sprawach karnych, jak i cywilnych. Dlatego warto zapoznać się z podstawowym słownictwem z tej dziedziny. Poruszane tematy: Organizacja usług medyczno-sądowych w Polsce, Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii. Przyczyny, mechanizm i okoliczności śmierci – rozróżnienie terminologiczne. Ustalenie czasu śmierci. Rodzaje obrażeń powstałych w wyniku urazów tępych. Rany zadane narzędziami kończystymi i ostrymi. Uduszenie. Wypadki drogowe. Wypadki/katastrofy lotnicze. Śmierć/zabójstwa noworodków, niemowląt i dzieci. Śmierć w wyniku pożaru. Zatrucie tlenkiem węgla. Śmierć w wyniku utonięcia. Śmierć w wyniku porażenia prądem. Zgwałcenie. Zgony w domach opieki. Toksykologia - podstawowe słownictwo.

dr Magdalena Perdek - nauczyciel akademicki na Wydziale Anglistyki UAM, gdzie od 2011 r. uczy adeptów tłumaczenia przekładu specjalistycznego (m.in. tłumaczenia umów, tłumaczenia prawniczego i poświadczanego, tłumaczeń medycznych) oraz

terminologii. Pracuje jako tłumacz od ponad 15 lat; od 2016 r. również jako tłumacz przysięgły języka angielskiego. Pasjonatka słowników i miłośniczka kawy.

Ciekawostki i zagwozдки w tłumaczeniu amerykańskich aktów stanu cywilnego

Polskie akty USC zazwyczaj nie stwarzają tłumaczom przysięgłym większych problemów, głównie dlatego, że formularze tych dokumentów w języku polskim są ujednolicone i obowiązują w całym kraju. Sytuacja wygląda inaczej w USA, gdzie de facto każdy stan ma inny format i treść takich dokumentów. Podczas wystąpienia przedstawione zostaną problemy tłumaczeniowe dotyczące terminologii i frazeologii spotykanej w amerykańskich aktach stanu cywilnego na przykładzie wybranych stanów. Już same tytuły poszczególnych typów dokumentów różnią się w zależności od stanu, a ciekawostki i zagwozдки czekają praktycznie w każdej linii tekstu.

mgr Anna Setkowicz-Ryszka - absolwentka Instytutu Lingwistyki Stosowanej UW, tłumaczką jęz. angielskiego specjalizująca się w tekstach prawnych i prawniczych, finansowych oraz akademickich. Posiada uprawnienia tłumacza przysięgłego. Prowadzi warsztaty z tłumaczenia umów na Interdyscyplinarnych Podyplomowych Studiach Kształcenia Tłumaczy ILS UW. W latach 2017-2021 pełniła funkcje skarbnika PT TEPIS.

Dlaczego umowa napisana prostą angielszczyzną może sprawiać trudności w tłumaczeniu na język polski?

Prosta polszczyzna ma znacznie krótszą historię niż prosty angielski, jednak coraz częściej pojawia się w komunikacji między urzędami a obywatelami. Obecnie powstają pierwsze umowy rachunków bankowych pisane prostym językiem, jednak nie można jeszcze mówić o wykształceniu się takiego stylu pisanja umów w ogóle. Tymczasem tłumacze języka angielskiego znacznie częściej mierzą się z tłumaczeniem umów napisanych plain language i już teraz muszą podejmować decyzje, na ile mogą uprościć składnię, odformalizować słownictwo i frazeologię czy zrezygnować z form typu „Sprzedawca oświadcza” na rzecz „(my) oświadczamy”, mając na uwadze przyzwyczajenia odbiorców tłumaczeń. Prelegentka poda przykłady z umowy dostawy napisanej stylem zbliżonym do plain English i zaprosi słuchaczy do wspólnej refleksji nad akceptowalnymi tłumaczeniami kłopotliwych prostych fragmentów na język polski. Przedstawi także własne propozycje tymczasowych strategii postępowania z umowami pisanymi prostą angielszczyzną do czasu upowszechnienia się tego stylu pisanja umów w języku polskim.

dr Paula Trzaskawka - holds a PhD in general linguistics. She is an assistant professor at the Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland, Faculty of Modern Languages and Literature. She is a translator and a member of the Polish Society of Sworn and Specialized Translators TEPIS. She is an author of publications in the field of specialised translation (legal and musical), participant of many international and national conferences.

Tłumaczenie klauzul z umów o przeniesienie praw autorskich w parze językowej polsko-angielskiej

Celem pracy jest analiza tłumaczeniowa klauzul umownych o przeniesienie praw autorskich w parze językowej polsko-angielskiej. W wystąpieniu autorka skupi się na porównaniu klauzul z umów wydawniczych. Co więcej, po krótko przedstawi zarys umowy wydawniczej i strukturę umowy. Za metodę badawczą posłużyła autorce analiza tekstów porównywalnych umów wydawniczych i ich poszczególnych klauzul umownych. Pod uwagę wzięto struktury leksykalne oraz gramatyczne. Za materiał badawczy posłużyły autorce autentyczne umowy o przeniesienie praw w języku polskim oraz angielskim (wariant brytyjski oraz amerykański). Wyniki pokazują, iż ze względu na różne systemy prawne struktura umów może się w niektórych przypadkach znacząco różnić. Co więcej terminologia zawarta w umowach ze względu na specyfikę danego kraju może nie mieć swojego odpowiednika w kulturze kraju docelowego.

mgr Wojciech Wołoszyk - prawnik-lingwista, tłumacz prawniczy oraz weryfikator tłumaczeń prawniczych, biegły sądowy z zakresu juryslingwistyki. Współpracuje z Europejskim Bankiem Centralnym, Parlamentem Europejskim, Komisją Europejską, Trybunałem Sprawiedliwości UE, Międzynarodowym Trybunałem Karnym w Hadze, Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Ministerstwem Sprawiedliwości, Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Prokuraturą Krajową oraz NSA. Prezes spółki IURIDICO Legal & Financial Translations. Autor publikacji z zakresu problematyki terminologicznej w tłumaczeniach prawniczych oraz aspektów prawnych funkcjonowania branży tłumaczeniowej, a w tym praw własności intelektualnej i zamówień publicznych. Bloger i szkoleniowiec. Koordynator zespołu weryfikatorów pracujących nad polską wersją słownika terminów prawniczych we współpracy z Translegal. Członek Ekspert oraz członek Rady Naczelnej PT TEPIS, współzałożyciel i członek zarządu Związku Pracodawców Branży Tłumaczeniowej POLOT.

Specyfika, techniki i metodologia tłumaczenia orzecznictwa trybunałów międzynarodowych na przykładzie ETPCz i TSUE

Praktyczne uwagi, spostrzeżenia i porady dotyczące specyfiki przekładu orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Trybunału Sprawiedliwości UE wraz ze wskazaniem różnic w modelach tłumaczenia tego orzecznictwa przyjętych w Polsce, a wynikających ze zobowiązań traktatowych RP. Omówienie polecanych źródeł, baz terminologicznych i baz orzecznictwa, słowników oraz wskazanie tych z których korzystać się nie powinno. Omówienie wyzwań wynikających z tłumaczenia kluczowych dla zmian w polskim wymiarze sprawiedliwości orzeczeń ETPC na przykładzie wzbudzającego emocje wyroku Reczkowicz przeciwko Polsce. Prelegent podzieli się również własnymi spostrzeżeniami na temat stosowania narzędzi do tłumaczeń maszynowych w tłumaczeniu orzecznictwa ETPCz i TSUE.

SEKCJA FRANCUSKA

mgr inż. Barbara Bosek - po ukończeniu studiów na Politechnice i mając za sobą naukę francuskiego poczynając od prywatnych lekcji w szkole podstawowej, poprzez liceum z rozszerzonym francuskim, a następnie udział w kilkuletnim międzywydziałowym kursie języka francuskiego, ukończyłam Alliance Francaise w Paryżu i otrzymałam dyplom uprawniający do nauczania języka francuskiego w krajach frankofońskich oraz dyplom ze znajomości języka francuskiego z wyróżnieniem. Po powrocie do Polski zdałam egzamin na Tłumacza przysięgłego i odtąd pracując i należąc do organizacji zrzeszających tłumaczy udoskonalałam wiedzę swoją jak również innych tłumaczy i kandydatów do zawodu tłumacza. Od wielu lat wykładam na ILS i jestem przewodniczącą lub wiceprzewodniczącą sekcji francuskiej na cały kraj.

[Współpraca z Urzędem ds. Cudzoziemców podczas pandemii Covid 19](#)

Urząd ds. Cudzoziemców mieści się w Warszawie przy ul. Taborowej 33. Do przeprowadzania wywiadów z cudzoziemcami potrzebuje usług tłumaczy na miejscu.

W naborze tłumaczy pośredniczy prywatne biuro tłumaczeń z Krakowa. Tłumaczenia odbywają się w obecności 2 pracowników urzędu w jego lokalach, przeważnie przez internet z wykorzystaniem platformy używanej przez urząd. Zazwyczaj cudzoziemiec osadzony w ośrodku odpowiada na pytania urzędnika. Czasem oglądamy i tłumaczymy nagranie z udziałem cudzoziemca, co jest szczególnie trudne ze względu na brak interakcji.

Inną czynnością jest tłumaczenie przez telefon komórkowy wizyt lekarskich cudzoziemców w poradniach i szpitalach. W tym przypadku pośrednikiem w zatrudnieniu tłumaczy jest prywatna przychodnia lekarska. Podam zasady, według których wykonywane są te tłumaczenia.

mgr Dorota Bruś - tłumacz specjalistyczny tekstów z dziedziny prawa i finansów, wykładowca. Absolwentka Filologii Romańskiej Uniwersytetu Warszawskiego. Współpracuje z m.in. z Francusko-Polską Izbą Gospodarczą, Komisją Europejską, Parlamentem Europejskim, Tepisem, Lubelskim Stowarzyszeniem Tłumaczy, a także z wieloma firmami francuskimi oraz kancelariami prawnymi. Wykładowca w ramach szkoleń w zakresie języka prawa, finansów, księgowości i ekonomii.

[Wpływ pandemii COVID 19 na francuski język biznesowy na przykładzie rekomendacji dla przedsiębiorców w związku z ryzykiem zakażenia koronawirusem oraz francuskiego kodeksu pracy](#)

Pandemia COVID 19 wymusiła znaczące zmiany w zakresie organizacji trybu pracy wielu przedsiębiorstw na całym świecie, co z kolei pociągnęło za sobą konieczność opracowania szczegółowych rekomendacji dla przedsiębiorców oraz pracowników

w związku z ryzykiem zakażenia koronawirusem, ściśle regulujących zasady reżimu sanitarnego. Opracowania te są źródłem wielu interesujących pojęć i sformułowań, które zapewne wejdą na stałe do języka biznesowego i zawodowego. Odpowiednio dobrane teksty i ćwiczenia tłumaczeniowe pozwolą na odkrycie najciekawszych aspektów lingwistycznych w zakresie omawianej problematyki.

dr n. med. Pascal Eechout - prowadzi praktykę lekarską w Polsce i we Francji, specjalista medycyny ogólnej oraz z zakresu ginekologii i położnictwa, (Wydział Lekarski Hôpital Necker-Enfants Malades Paris V). Od 1993 r. jest konsultantem w Szpitalu Św. Zofii w Warszawie. Od 1995 r. lekarzem akredytowanym przy Ambasadzie Francji i Belgii w Polsce.

Réflexions sur la gestion de la pandémie de COVID 19 et autres virus. Discussion.

Przedmiotem niniejszego wykładu jest analiza stanu obecnej wiedzy na temat panującej pandemii i prezentacja tego przedmiotu z punktu widzenia medycznego. Wykład stanowi próbę refleksji w ujęciu historycznym i porównawczym nad dokonaniem świata medycyny w zakresie wykrywania i przeciwdziałania zachorowaniom na wielką skalę. W przeszłości ludzkość ulegała pandemiom przynoszącym wysoką śmiertelność, wywołanym m.in. przez wirus H1N1. Pytanie w jaki sposób społeczeństwa czepią wiedzę z doświadczeń z przeszłości, by uniknąć lub ograniczyć pandemię. Podczas spotkania przewidzianego w formie konwersatoryjnej uczestnicy będą mieli możliwość zadawania pytań dotyczących przedmiotu wykładu, a także zapoznać się ze stosowanym słownictwem medycznym ujętym kontekstowo.

dr hab. Beata Kędzia-Klebeko, prof. US - romanista, profesor nadzwyczajny w Instytucie Literatury i Nowych Mediów Uniwersytetu Szczecińskiego. Od 1993 r. tłumacz przysięgły j. francuskiego, specjalizuje się w j. prawa i ekonomii. Od 2014 członek zwyczajny PT TEPIS. W latach 2008-2018 Kierownik Studiów Podyplomowych - Szkoły Tłumaczy Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego.

W stronę praktyki tłumaczeniowej - czyli o blaskach i cieniach tzw. tłumaczeń komputerowych na przykładzie analizy tłumaczenia aktu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953 dotyczącego cyfrowego certyfikatu COVID UE

Przedmiotem warsztatu będzie analiza tłumaczenia z j. francuskiego na j. polski dokumentu rozporządzenia, o którym mowa w tytule. Celem - przeanalizowanie błędów, powstałych w wyniku stosowania tzw. narzędzi komputerowych i docelowo porównanie dokumentów w j. francuskim i w j. polskim, przyjętych oficjalnie w Dzienniku Urzędowym UE. Błędy tłumaczeniowe prowadzą do zaburzeń komunikacji, gdy treść merytoryczna komunikatu źródłowego nie zostaje przekazana w sposób prawidłowy w języku docelowym. Błędy te pojawiają się często w tłumaczeniach dokonywanych bez uwzględnienia odniesień do terminologii normatywnej. Okres pandemii COVID-19 to czas formowania się języka specjalistycznego, o charakterze globalnym, którego normy określone są przez

dokumenty unijne i ich oficjalne tłumaczenia, mogące służyć za punkt odniesienia. Akt tłumaczenia wymaga od tłumacza poznania kontekstu wypowiedzi, znalezienia właściwych ekwiwalencji terminologicznych, a zwłaszcza zdolności krytycznej oceny rozwiązań, proponowanych przez dostępne narzędzia tłumaczeniowe.

dr hab. Pierre-Frédéric Weber, prof. US - historyk i germanista, profesor nadzwyczajny w Instytucie Historii US, wcześniej wieloletni profesor wizytujący w Katedrze Filologii Romańskiej Uniwersytetu Szczecińskiego. Od 2018 roku konsul honorowy Republiki Francuskiej w Szczecinie.

Kompetencje międzykulturowe w komunikacji konsularnej oraz public diplomacy. Doświadczenia francuskie w Polsce

Komunikacja w sferze publicznej służb konsularnych i dyplomatycznych w obcym kraju skierowana jest, w zależności od rodzaju komunikatów, do różnych grup odbiorców: obywateli państwa wysyłającego wiadomość, obywateli państwa przyjmującego tę wiadomość, władających lub nie językiem państwa emisariusza, ewentualnie też obywateli państw trzecich. Sytuacje te wymagają od pracowników służb konsularnych znajomości danego języka, ale również odpowiedniego kodu kulturowego celem zapewnienia skutecznej komunikacji. Szczególne znaczenie tego typu kompetencji wynika z coraz bardziej obecnej w działalności konsularnej i dyplomatycznej, aktywności określanej mianem dyplomacji publicznej (public diplomacy), mającej na celu wykreowanie i promowanie pewnego obrazu, pewnej „marki” państwa wysyłającego komunikat w percepcji odbiorców państwa przyjmującego. Przekłada się to na strategię komunikowania się nie tylko pod kątem ściśle językowym, lecz w dużej mierze również metalingwistycznym i międzykulturowym, szczególnie gdy temat lub kontekst nasycony jest silnymi emocjami zbiorowymi. Dobrym przykładem tego jest choćby sytuacja kryzysowa spowodowana przez pandemię Covid-19.

dr hab. Marta Sobieszewska - językoznawca-prawnik, członek Lubelskiego Stowarzyszenia Tłumaczy, Instytut Neofilologii, UMCS w Lublinie.

Epidemia COVID-19 jako siła wyższa w świetle francuskiego orzecznictwa

Rozprzestrzeniająca się po świecie epidemia COVID-19 wymaga od władz politycznych poszukiwania nowych sposobów na utrzymanie spójności społecznej. Zaistniała więc pilna potrzeba wymyślenia na nowo organizacji życia w społeczeństwie i dostosowywania jej do aktualnej sytuacji. Jej celem jest stworzenie poczucia bezpieczeństwa obywateli (fizycznego i psychicznego) oraz zarządzanie bieżącymi relacjami gospodarczymi. Jednak konieczność szybkiego reagowania na kryzys prowadzi do stosowania nadzwyczajnych środków, tj.: izolacja obywateli, ograniczenia w przepływie towarów i usług, czasowe zamknięcie niektórych przedsiębiorstw, organizacja pracy zdalnej, itp. Czynniki te mają silny wpływ na relacje gospodarcze i często paraliżują realizację zawartych przez podmioty gospodarcze umów, uniemożliwiając stronom wykonanie zobowiązań. Jakie są skutki niewykonania zobowiązania w trakcie epidemii we Francji? Czy można

zaklasyfikować epidemię COVID-19 jako *force majeure*? W odpowiedzi na te pytania proponujemy analizę konkretnych przykładów zaczerpniętych z francuskiego orzecznictwa. Jednocześnie zwrócimy uwagę na wybrane aspekty lingwistyczne wyroków wydawanych przez francuskie sądy, tj. struktura tekstu, terminologia, argumentacja.

SEKCJA HISPZAŃSKA

dr Anna Kuźnik - es licenciada en Filología Francesa por la Universidad Jaguelónica de Cracovia (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Polonia) y doctora en Traducción y Estudios Interculturales por la Universidad Autónoma de Barcelona (UAB) tras la defensa de la tesis doctoral El contenido de los puestos de trabajo de los traductores. El caso de los traductores internos en las empresas de traducción de Barcelona (2010, publicada en 2012) codirigida por Amparo Hurtado Albir (Dpto de Traducción e Interpretación UAB) y Joan Miquel Verd Pericàs (Dpto de Sociología UAB), por la cual obtuvo la mención de Doctor Europeo. Desde el año 2011 trabaja en el Departamento de Filología Románica de la Universidad de Breslavia (Uniwersytet Wrocławski). Miembro del grupo de investigación PACTE (<http://pagines.uab.cat/trec/>), de la red temática TREC (Traducción, Investigación, Empirismo, Cognición; <https://pagines.uab.cat/trec>) y del Centro de Estudios Cognitivos sobre la Lengua y Comunicación (Centrum Badań Kognitywnych nad Językiem i Komunikacją; <https://uni.wroc.pl/centra-naukowe/centrum-badan-kognitywnych-nad-jezykiem-i-komunikacja/>). Coordinadora de prácticas de traducción e interpretación en la Universidad Autónoma de Barcelona en los años 2007-2011 y en el Departamento Filología Románica de la Universidad de Breslavia desde el año 2012 hasta la actualidad. Traductora-intérprete jurada de francés y español desde 1997 y 2000, respectivamente; miembro experto de la asociación TEPIS.

[El mundo laboral y financiero de España. Documentos auténticos anonimizados](#)

El objetivo de mi comunicación oral será la presentación de un libro recién publicado (2021) por la editorial Oficyna Wydawnicza ATUT (Wrocław) de mi autoría con título El mundo laboral y financiero de España. Documentos auténticos anonimizados (diseño de la cubierta e ilustraciones: Sofía Kuznik Cortada; corrección: Minerva Cortada Cinca). Me centraré en la estructura del libro, en los criterios de redacción del índice, así como en los posibles usos que se le puede dar a esta publicación. Pondré énfasis en la dificultad del trabajo con textos auténticos, algunos carentes de claridad, legibilidad, contexto o fragmentos cruciales del texto en cuestión. Se discutirán posibles vías de superación de estas carencias durante el proceso de traducción.

mgr Anna Poławska - tłumaczka przysięgła języka hiszpańskiego z wieloletnim doświadczeniem w pracy dla firm hiszpańskich, kancelarii prawnych, biur tłumaczeń, banków i klientów indywidualnych. Specjalizuje się w przekładzie pisemnym, m.in. tekstów z dziedziny prawa, finansów, zamówień publicznych i obrotu

nieruchomościami. Pracuje także jako lingwista dla firm z branży technologicznej oraz prowadzi zajęcia z tłumaczeń specjalistycznych i warsztaty przekładu dla studentów filologii hiszpańskiej. Absolwentka iberystyki na UW oraz Interdyscyplinarnego Podyplomowego Studium Kształcenia Tłumaczy w Instytucie Lingwistyki Stosowanej.

„Co ja właściwie podpisuję?” – hiszpańska umowa sprzedaży nieruchomości z perspektywy tłumacza i adresata przekładu.

Przegląd terminologii stosowanej w umowach sprzedaży nieruchomości na rynku hiszpańskim. Omówienie wybranych, często występujących terminów i klauzul zaczerpniętych z tekstów umów deweloperskich i aktów notarialnych. Przyjrzymy się typowemu tekstowi umowy i spróbujemy ustalić, co musi wiedzieć tłumacz, żeby nie wprowadzić w błąd adresata przekładu.

dr Katarzyna Poppek-Bernat - tłumacz przysięgły języka hiszpańskiego, adiunkt w Instytucie Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego, wieloletni kierownik Pracowni Teorii i Praktyki Przekładu w swojej jednostce macierzystej oraz współpracownik Interdyscyplinarnego Podyplomowego Studium Kształcenia Tłumaczy ILS UW o Katedry Iberystyki Uniwersytetu SWPS. Praktykę tłumaczeniową łączy z badaniami naukowymi z pogranicza językoznawstwa i translatoryki oraz prowadzeniem zajęć dydaktycznych dla studentów z zakresu teorii, krytyki i historii przekładu oraz różnych odmian przekładu specjalistycznego. Aktualnie przebywa na urlopie naukowym, uczestnicząc we wspólnych badaniach naukowych z iberystami z Departamentu Studiów Romanistycznych Wydziału Języków i Kultur Obcych Uniwersytetu w Tartu (Estonia). Badania te mają na celu określenie stopnia zróżnicowania diatopicznego i międzygatunkowego tekstów prawniczych pochodzących z krajów hiszpańskiego obszaru językowego.

Czy to jest poprawne? Lingwistyczne dylematy tłumacza języka hiszpańskiego z perspektywy normatywnej

Wystąpienie ma na celu analizę wybranych struktur i konstrukcji będących w użyciu we współczesnej hiszpańszczyźnie i ocenę ich poprawności z perspektywy normatywnej. Systematyzacja wiedzy z tego zakresu jest szczególnie istotna z punktu widzenia tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych. Należy pamiętać, że poprawność językowa jest jednym z podstawowych wyznaczników jakości przekładu. Wydaje się, że najczęściej pojawiającym się dylematem tłumaczy tekstów fachowych jest poszukiwanie zrozumiałych w języku docelowym i wpisujących się tłumaczony kontekst ekwiwalentów leksykalnych terminów stosowanym w języku wyjściowym (świadczą o tym chociażby powtarzające się pytania o terminologię zadawane na forach i grupach internetowych dla tłumaczy). Niemniej jednak równie częsty i złożony problem stanowi dobór odpowiednich struktur i konstrukcji stylistycznych, gramatycznych oraz składniowych czy stosowanie poprawnej interpunkcji, gdyż konwencje języków wyjściowego i docelowego bywają w tych obszarach mocno odmienne. Odmienność ta prowadzi niejednokrotnie to mimowolnej interferencji językowej, która może skutkować nie tylko wysokim stopniem egzotyzacji przekładu, ale również błędami translacyjnymi. Dlatego też tłumacz powinien potrafić rozróżnić niepoprawne użycia języka od użyć zgodnych z normą użytkową i wzorcową.

mgr Alicja Serafin - absolwentka prawa i iberystyki na UW, Szkoły Prawa Hiszpańskiego oraz IPSKT na UW, stypendystka na Uniwersytecie Sewilskim 2017/18, doktorantka na Wydziale Prawa i Administracji, Project Coordinator w Women's Rights Centre i wolontariuszka w organizacji Women in Artificial Intelligence (AI), autorka artykułów i publikacji naukowych w języku polskim, angielskim i hiszpańskim m.in. El feminicidio como el otro tipo de homicidio doloso basado en género en América Latina Anuario Latinoamericano Vol.8 (2019).

[Español criminal – versión hispana vs. latinoamericana – prawnoporównawcze uwagi praktyczne z perspektywy pracy naukowej i tłumaczeniowej](#)

Tematem wystąpienia będzie specyfika tłumaczeń z zakresu prawa karnego w Polsce, Hiszpanii i wybranych państwach Ameryki Łacińskiej. W prezentacji przedstawione zostaną wybrane zagadnienia problemowe i kwestia ich przekładalności (traducibilidad) oraz terminy prawnokarne (conceptos penales), które mogą budzić wątpliwości natury tłumaczeniowej we współczesnym hiszpańsko-polskim przekładzie specjalistycznym prawnym i sądowym. Prelegentka na przykładzie wybranych zagadnień z prawa karnego, kryminologii, a także wiktymologii m.in. regulacji penalizujących przemoc wobec kobiet (violencia hacia mujeres), przemoc w rodzinie (violencia familiar/intrafamiliar) oraz przemoc ze względu na płeć (violencia de género), a także szczególny typ prawnokarny zabójstwa – kobietobójstwa (femicidio/feminicidio/homicidio doloso de género), pokaże jak specyfika kulturowo-społeczna wpływa i kształtuje ostateczny sposób tłumaczenia niektórych rodzajów czynów zabronionych i ich znamion przez tłumaczy. Do zbadania tego aspektu „swoistej podwójnej weryfikacji tłumaczenia” pod kątem poprawności lingwistycznej (1) oraz realiów społeczno-kulturowych (2) zostanie wzięte na warsztat przestępstwo kobietobójstwa – feminicidio, które dopiero od 2014 r. funkcjonuje na gruncie „poprawnej” - zgodnie z wytycznymi RAE - hiszpańszczyzny.

<https://www.laestrella.com.pa/nacional/191124/femicidio-feminicidio-termino-correcto>

mgr Katarzyna Turbiarz - od 2019 r. jest tłumaczką przysięgłą języka hiszpańskiego w Polsce.

mgr Maria Romanowska - jest tłumaczką przysięgłą języka hiszpańskiego, z uprawnieniami w Polsce i Hiszpanii. Od 2003 mieszka w Walencji, gdzie prowadzi własną działalność zawodową.

Od 2021 roku tłumaczki rozpoczęły współpracę i pracują razem pod nazwą POLONES TRADUCCIONES.

[Porównanie zawodu tłumacza przysięgłego w PL i ES](#)

Jest cały szereg różnic w zawodzie tłumacza przysięgłego w Polsce i w Hiszpanii. W Polsce jest to zawód regulowany prawnie. Mamy też Kodeks tłumacza przysięgłego. W Hiszpanii brak jest regulacji prawnych związanych z samym

wykonywaniem zawodu tłumacza przysięgłego. Istniejące zapisy dotyczą jedynie nabywania uprawnień, wyrabiania pieczęci i treści klauzuli poświadczającej. Ponadto tłumacze nie otrzymują zleceń bezpośrednio od sądów. Wystąpienie będzie o tym i wielu innych ciekawostkach.

mgr Dorota Twardo - tłumacz przysięgły języka hiszpańskiego (od 2014 r.), absolwentka iberystyki na UW oraz studiów podyplomowych „Prawo dla tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych” na UMCS; przez osiem lat tłumacz w firmie budowlanej z kapitałem hiszpańskim, specjalizującej się w budowie dróg i mostów. Lektor hiszpańskiego w szkołach językowych. Chętnie pracuje zarówno na rzecz OWS, jak i klientów prywatnych.

[Dyplomy, świadectwa, zaświadczenia, suplementy: czyli o cierpieniach \(niekoniecznie młodego\) tłumacza słów kilka](#)

Celem wystąpienia jest przyjrzenie się podstawowym problemom, z jakimi tłumacz mierzy się w momencie tłumaczenia tzw. dokumentów szkolnych: dyplomów, świadectw, zaświadczeń, itp. Przypomnimy sobie zasady tłumaczenia tego typu dokumentów oraz skonfrontujemy je z rzeczywistością i z potrzebami polskiego/hiszpańskojęzycznego odbiorcy; przeanalizujemy trudności, które napotykamy w procesie tłumaczenia, trochę ponarzekamy na jego nieco niewdzięczny charakter (ilość tekstu vs. czas poświęcony na tłumaczenie) i mimo wszystko... spróbujemy je polubić.

mgr Piotr Wronka - absolwent studiów hispanistycznych, Interdyscyplinarnego Podyplomowego Studium Kształcenia Tłumaczy oraz Szkoły Prawa Hiszpańskiego na Uniwersytecie Warszawskim; uczestnik studiów III stopnia na Wydziale Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół przekładu tekstów z zakresu prawa.

[Frazeologia terminologiczna w przekładzie prawniczym z perspektywy tłumaczy przysięgłych języka hiszpańskiego](#)

Oś podejmowanych rozważań stanowić będzie frazeologia terminologiczna, w szczególności o postaci werbo-nominalnej. W czasie wystąpienia zostaną zarysowane czynniki utrudniające operowanie frazeologią terminologiczną w przekładzie tekstów z zakresu prawa. Następnie zaprezentowane zostaną – obok celów i podstaw metodologicznych – wyniki badania kwestionariuszowego przeprowadzonego wśród tłumaczy przysięgłych języka hiszpańskiego. Ukazana zostanie przy tym ich:

(1) optyka związana z takimi kwestiami, jak: znajomość frazeologii z dziedziny prawa, trudność, jaką rodzi dobór (odpowiedników) frazeologizmów terminologicznych w przekładzie prawniczym, a także użyteczność dostępnych zasobów i narzędzi wspomagających oraz istniejące w tym obszarze potrzeby;

(2) praktyka zawodowa w zakresie wykorzystania istniejących środków pomocniczych przy poszukiwaniu (ekwiwalentów) frazeologizmów terminologicznych.

Omówienie i interpretacja wyników badania mogą stanowić przyczynek do dyskusji wokół podejmowanej problematyki.

SEKCJA NIEMIECKA

r. pr. LL.M Katarzyna Dec - absolwentka prawa na Uniwersytecie Wrocławskim, ukończyła podyplomowe studia prawa niemieckiego na Ludwig-Maximilians-Universität w Monachium, a także podyplomowe studia kształcenia tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych języka niemieckiego w WSB we Wrocławiu. Współpracuje z międzynarodową kancelarią prawną, od 6 lat doradza polskim i zagranicznym klientom w zakresie prawa gospodarczego, w tym prawa spółek i upadłościowego, a także prawa cywilnego w j. polskim i niemieckim. Doświadczenie zawodowe zdobywała także w ramach staży zagranicznych w niemieckich kancelariach.

r. pr. LL.M Agnieszka Poteralska - ukończyła aplikację radcowską oraz polskie i niemieckie studia prawnicze. Zajmuje się prawem niemieckim, komparatystyką prawa i przekładem prawniczym od 10 lat, ma 4-letnie doświadczenie w doradztwie na rzecz niemieckojęzycznych klientów w ramach German Desk w polskich kancelariach. Doświadczenie zdobywała także w niemieckich kancelariach prawnych. Absolwentka specjalistycznych polsko-niemieckich kursów tłumaczeniowych. Autorka prawnoporównawczej monografii prawniczej, obecnie przygotowuje prawnoporównawczą pracę doktorską.

[Rejestry przedsiębiorców w Polsce i w Niemczech - charakterystyka i pułapki przekładu prawniczego](#)

W praktyce prawniczej obserwuje się trudności i wątpliwości w przekładzie polskich i niemieckich dokumentów z zakresu prawa spółek, które mają istotny wpływ na czynności dokonywane w obrocie gospodarczym. Jednym z rodzajów takich dokumentów są informacje i odpisy z rejestrów przedsiębiorców, przedkładane w ramach zawierania różnego rodzaju umów, czy dla potrzeb postępowań sądowych. Wystąpienie dotyczy praktycznych kwestii przekładu prawniczego odpisów z rejestrów przedsiębiorców w Polsce (rejestr przedsiębiorców KRS) i w Niemczech (Handelsregister) w kontekście polskiego i niemieckiego prawa spółek. Prelegentki skupią się na wyjaśnieniu podobieństw i różnic w instytucjach prawnych obu prawodawstw i ich wpływu na poprawność merytoryczną użytego słownictwa oraz zwrócą uwagę na pułapki tłumaczeniowe w tym zakresie. Podczas wystąpienia zostaną przedstawione i porównane autentyczne dokumenty rejestrowe i na ich podstawie omówione praktyczne przykłady i konsekwencje błędnego przekładu.

mgr Tatiana Kaczorowska - tłumacz przysięgły języka niemieckiego, tłumacz w Kancelarii Prawnej SDZLEGAL SCHINDHELM we Wrocławiu, wiceprezes

i sekretarz Zarządu Dolnośląskiego Koła PT TEPIS, absolwentka Filologii Germańskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, studiów podyplomowych na Uniwersytecie w Heidelbergu oraz Szkoły Prawa Polsko-Niemieckiego na Uniwersytecie we Wrocławiu/Uniwersytecie Humboldtów w Berlinie.

Środki zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym w tłumaczeniu na język niemiecki

Celem warsztatu tłumaczeniowego jest ogólna analiza środków odwoławczych od decyzji i postanowień wydawanych w polskim postępowaniu administracyjnym oraz propozycje ich tłumaczeń na język niemiecki.

mgr Andrzej Krajewski - od 30 lat tłumacz przysięgły języka polskiego w Brandenburgii, absolwent filologii germańskiej i prawa na Uniwersytecie Szczecińskim, absolwent a następnie wykładowca na studiach podyplomowych na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego Szkoła Tłumaczeń i Specjalistycznych Języków Obcych (specjalizacja: język prawa i ekonomii), współautor tłumaczenia polskiego kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń na język niemiecki (C.H. Beck 2012), członek Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Prawników. Specjalizacja: Niemiecki język prawny i prawniczy w zakresie prawa karnego materialnego i procesowego. Zainteresowania: komparatystyka prawnicza w perspektywie diachronicznej i synchronicznej, rozwój polskiego języka prawnego i prawniczego w obrębie prawa karnego.

Ekwiwalencja pojęciowa i terminologiczna tłumaczeń na język polski tekstów prawnych i prawniczych z dziedziny niemieckiego prawa karnego materialnego i procesowego na wybranych przykładach ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy prawnoporównawczej

Przedmiotem wystąpienia jest problematyka tłumaczeń prawnych i prawniczych z dziedziny prawa karnego z języka niemieckiego na język polski. Przynależność Polski i Niemiec do Unii Europejskiej i innych struktur europejskich jak i podejmowane na płaszczyźnie europejskiej od szeregu lat wysiłki zmierzające do harmonizacji i unifikacji obowiązującego prawa stawia nowe zadania tłumaczom tekstów prawnych i prawniczych, od których wymaga się już nie tylko biegłej znajomości języków, lecz w coraz większym stopniu również rozległej wiedzy prawnoporównawczej. Na tle wspólnej genezy, jednakże niejednakowego rozwoju systemu prawa karnego w Polsce i w krajach niemieckiego obszaru językowego, ich odmiennej historii i kultury prawnej, ukazane zostaną różnice i podobieństwa pomiędzy wybranymi instytucjami prawnymi, mogące mieć znaczenie w praktyce tłumacza z uwagi na problematykę ich ekwiwalencji pojęciowej i terminologicznej. Zamiarem autora nie jest przedstawienie gotowych rozwiązań, lecz uwrażliwienie na ewentualne pułapki translatorskie, mogące czyhać nawet na doświadczonych tłumaczy, niezależnie od ich przygotowania merytorycznego. W kontekście występujących różnic terminologicznych i instytucjonalnych autora referatu nie interesuje jedynie ich ujawnienie, lecz także odpowiedź na pytanie o ich genezę, której często należałoby poszukiwać u początków rozwoju polskiej myśli prawniczej okresu

międzywojnia. Wybrane zagadnienia omówione mogą zostać w ramach cyklu warsztatów na przykładowych tekstach, występujących w praktyce translatorskiej.

dr hab. Artur D. Kubacki, prof. UP - kierownik Katedry Językoznawstwa Niemieckiego Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz czynny tłumacz przysięgły języka niemieckiego. Autor lub współautor wielu publikacji z dziedziny przekładu specjalistycznego oraz jego dydaktyki, ze szczególnym uwzględnieniem przekładu terminologii z zakresu prawa i ekonomii. Aktywny działacz na rzecz środowiska tłumaczy przysięgłych. Od 1997 r. właściciel Biura Tłumaczeń KUBART w Chrzanowie.

[O niezamierzonych efektach humorystycznych w przekładach kandydatów na tłumacza przysięgłego języka niemieckiego](#)

Przedmiotem referatu jest analiza niezamierzonych efektów humorystycznych w tłumaczeniach kandydatów na tłumaczy przysięgłych języka niemieckiego. W pierwszej części przedstawię sposób przeprowadzania egzaminu na tłumacza przysięgłego w Polsce oraz kryteria jego oceny. Następnie omówię humor jako zjawisko językowe i przekładowe, wychodząc od jego definicji w słownikach polskich i niemieckich. Dalej przedstawię poglądy polskich badaczy na kwestie przekładu humoru, podam definicję niezamierzonego humoru na potrzeby wystąpienia oraz odniosę się do sposobów eksplikacji humoru tego typu w opracowaniach zagranicznych. Drugą część referatu stanowi analiza empiryczna licznych błędów wywołujących niezamierzone efekty humorystyczne, pochodzących z egzaminów pisemnych kandydatów na tłumaczy przysięgłych języka niemieckiego, które odbyły się w latach 2010–2020. Źródłem błędów jest niewystarczająca wiedza merytoryczna lub niekompetencja językowa.

dr Magdalena Łomzik - doświadczony tłumacz przysięgły języka niemieckiego i adiunkt w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Prowadzi zajęcia akademickie głównie z przekładu pisemnego i ustnego oraz warsztaty dla tłumaczy z zakresu tłumaczeń poświadczonych. Autorka książki "Strategie i techniki przekładu niemieckojęzycznych nazw placówek medycznych w tłumaczeniu poświadczonym" oraz wielu artykułów z zakresu przekładu specjalistycznego.

[\(Nie\)przestrzeganie zasad sporządzania tłumaczenia poświadczonego a zwrotne tłumaczenie poświadczone](#)

Tłumacze przysięgli najczęściej przygotowują tłumaczenia dokumentów źródłowych, jednakże czasem zdarza się, że zleceniodawca nie posiada dokumentu źródłowego, lecz jedynie jego tłumaczenie poświadczone. W takim przypadku tłumacz musi wykonać tłumaczenie zwrotne tłumaczenia poświadczonego, którego celem jest odtworzenie treści dokumentu źródłowego. Z tego typu zleceniem może zwrócić się do nas nie tylko klient indywidualny, lecz także np. sąd, w przypadku spraw, które zostały przekazane do rozstrzygnięcia przez sąd z innego kraju. W ramach warsztatów chcemy przeanalizować problemy występujące przy sporządzaniu

tłumaczenia zwrotnego, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu (nie)przestrzegania zasad sporządzania tłumaczenia poświadczonego na proces tłumaczenia. Być może wielu z tłumaczy nie będzie miało okazji wykonywać tłumaczenia zwrotnego, jednakże mimo to warto zastanowić się nad tym, w jaki sposób wykonane przez nas tłumaczenie poświadczone może wpłynąć na pracę innych tłumaczy.

dr hab. Izabella Parowicz (parowicz@europa-uni.de) – pracownik naukowy Katedry Zabytkoznawstwa Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą i koordynator studiów podyplomowych „Ochrona Europejskich Dóbr Kultury”. Jako dwukrotna stypendystka programu podoktorskiego „Marie Skłodowska-Curie” finansowanego przez Komisję Europejską realizowała samodzielne projekty badawcze na Uniwersytecie Maltańskim oraz Uniwersytecie Europejskim Viadrina. Specjalista w dziedzinie zarządzania i marketingu dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem marketingu usług konserwatorskich. Genealog z ponadtrzydziestoletnim doświadczeniem. Pomysłodawca i kierownik projektu „Odczytać nieczytelne”. Współautorka zeszytu ćwiczeń do nauki pisma neogotyckiego.

dr Joanna Drejer (drejer@europa-uni.de) – historyk sztuki i architektury, zabytkoznawczyni, tłumaczka. Absolwentka zabytkoznawstwa i muzealnictwa na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz studiów podyplomowych w zakresie „Historii i teorii architektury” na politechnice zuryskiej (ETH Zürich). Od 2000 r. związana z Collegium Polonicum i z Uniwersytetem Europejskim Viadrina we Frankfurcie nad Odrą – najpierw jako asystent naukowy i doktorantka w Katedrze Ochrony Dóbr Kultury EUV, a od 2018 r. jako asystentka administracyjna w Katedrze Niemiecko-Polskich Związków Literackich i Kulturowych oraz Gender Studies EUV. W pracy badawczej koncentruje się na historii architektury i urbanistyki XVIII i XIX wieku. Posiada wieloletnie doświadczenie w sporządzaniu ekspertyz i dokumentacji zabytków architektury oraz w naukowym opracowywaniu zbiorów muzealnych i archiwalnych. Pracuje jednocześnie jako redaktorka i tłumaczka literatury fachowej i beletrystyki.

Opracowanie zestawu materiałów do nauki pisma neogotyckiego „Dawne pismo niemieckie” jako wyzwanie translatorskie i dydaktyczne.

Osoby, które w ramach swojej aktywności naukowej, zawodowej lub hobbystycznej mają do czynienia z niemieckojęzycznymi rękopisami pochodzącymi z XIX i początku XX wieku, konfrontowane są z różnymi wersjami odręcznego pisma niemieckiego. Niestety zdolność odczytywania tego pisma prawie całkowicie zanikła, i to również wśród osób, dla których niemiecki jest ich językiem ojczystym. Niemożność odczytania dawnych manuskryptów stanowi ogromną barierę w prowadzeniu samodzielnych badań naukowych; stanowi też wielkie utrudnienie dla germanistów, w tym tłumaczy, którym nierzadko zlecane jest odczytanie sporządzonych odręcznie, niemieckojęzycznych dokumentów sądowych i archiwalnych.

Z powyższych obserwacji zrodziła się idea projektu „Odczytać nieczytelne”, którego celem było przywrócenie zapomnianej umiejętności odczytywania pisma neogotyckiego poprzez stworzenie zestawu materiałów dydaktycznych. Składa się on z naszego autorskiego zeszytu ćwiczeń pt. „Kurrenta” oraz polskiego przekładu podręcznika Harald Süssa pt. „Deutsche Schreibrift”. W naszej prezentacji przybliżone zostaną wyzwania, którym trzeba było sprostać przy przekładzie książki Süssa na język polski oraz – w przypadku zeszytu ćwiczeń – przy wprowadzaniu terminów nieobecnych dotąd w polskojęzycznej literaturze fachowej. Ponadto przedstawiony zostanie proces konstruowania zeszytu ćwiczeń według metody nauki czytania przez pisanie (niem. Schreiblesemethode), umożliwiającej względnie szybkie i samodzielne przyswojenie umiejętności odczytywania pisma neogotyckiego.

SEKCJA ROSYJSKA

dr Waldemar Gajewski - absolwent UW (1980) oraz dwuletniego Podyplomowego Studium Szkolenia Tłumaczy ILS UW, studia literackie w Instytucie Literatury im. M. Gorkiego (1985-1987) oraz doktoranckie w Moskiewskim Uniwersytecie Państwowym im. M.W. Łomonosowa (1988-1994), od 1999 członek TEPIS, prowadzi kursy dla przyszłych tłumaczy w Szkole Języków Obcych "Lexis", tłumacz przysięgły języka rosyjskiego. Od 1980 publikuje swoje przekłady literackie z języków: rosyjskiego, ukraińskiego. W 1983 r. - laureat Ogólnopolskiego Konkursu na Przekład Poezji Białoruskiej (I miejsce w Polsce). Tłumaczył wiersze współczesnych poetów rosyjskich, białoruskich, ukraińskich. Ponadto przełożył 3 tomy baśni dla dzieci, powieść historyczną B. Okudźawy "Spotkanie z Bonapartem" (1992), gruzińską sztukę sceniczną dla Teatru na Targówku (Czinczraka, bajka dla dorosłych czyli zabawa pod szubienicami) Guga Nachucriszwilego.

Ostatnia praca translatorska: "Eugeniusz Oniegin. Romans wierszem" A. Puszkina, (lata 2008-2021), w przygotowaniu do druku, wydawnictwo PIW). Od 2015 r. Waldemar Gajewski jest członkiem Związku Literatów Polskich.

Tłumaczenie poezji jako problem translatorski

Tłumaczenie tekstów nieliterackich, np. tekstów urzędowych, technicznych, prawniczych, ekonomicznych i innych tekstów specjalistycznych charakteryzuje neutralność emocjonalna lub brak jakichkolwiek emocji. Natomiast tłumaczenie tekstów literackich, w tym - poezji - wprost przeciwnie, opiera się przede wszystkim na przekazaniu w języku docelowym subiektywnego stanu emocjonalnego, zawartego w komunikacie językowym. Celem wystąpienia jest próba zasygnalizowania tłumaczom przysięgłym i specjalistycznym zasadniczych problemów tłumaczenia poezji rosyjskiej (S. Jesienin, A. Puszkina).

mgr Leszek Kazimierski - dyplomata, tłumacz, trener i wykładowca pracujący w oparciu o własną wiedzę i doświadczenie, które zbiera od roku 1996, pracując m.in. jako: zastępca dyrektora Instytutu Polskiego w Moskwie (I sekretarz w Ambasadzie RP

w Moskwie), dyrektor Śląskiego Instytutu Szkoleń, dyrektor ds. eksportu w firmie Reporter, dyrektor ds. kontaktów zagranicznych w firmie Geo Globe Polska, dyrektor Polskiego Ośrodka Informacji Turystycznej w Kijowie oraz zastępca dyrektora Departamentu Kultury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Członek TEPiS. Tłumacz przysięgły języka rosyjskiego od 1996 roku. Wykładowca na studiach podyplomowych w Katedrze UNESCO do Badań nad Przekładem i Komunikacją Międzykulturową na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie prowadzi zajęcia praktyczne z pisemnych przekładów specjalistycznych (teksty prawnicze i techniczne), obsługi programów CAT (Trados, memoQ) oraz tłumaczeń ustnych konsekwentnych i symultanicznych.

Protokół dyplomatyczny w pracy tłumacza ustnego

dr Sergey Khvatov - absolwent Sankt Petersburgskiego Uniwersytetu Państwowego (dyplom magistra) oraz Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. A. Hercena w Sankt Petersburgu (dyplom doktora nauk humanistycznych). Kierownik Katedry Języka Rosyjskiego w Instytucie Kultury w Sankt Petersburgu, dyrektor Filii Instytutu Języka Rosyjskiego im A. Puszkina w Warszawie, obecnie adiunkt Katedry Języka Rosyjskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Doktor nauk humanistycznych, docent. Specjalność – język rosyjski. Aktualnie prowadzone zajęcia - Nauka języka rosyjskiego, Język rosyjski w biznesie, Rosyjska komunikacja biznesowa, Warsztaty translacyjne z tłumaczenia dokumentów z zakresu prawa administracyjnego i gospodarczego. Autor i współautor szeregu podręczników i słowników języka rosyjskiego, m.in. „Język rosyjski w biznesie”, „Biznes kontakt. Komunikacja biznesowa po rosyjsku”, „Słownik polsko-rosyjski, rosyjsko-polski „Kompakt plus”, „Wielki Słownik rosyjsko-polski i polsko-rosyjski” i inne. Autor ponad 40 artykułów naukowych z zakresu leksykologii, leksykografii, glottodydaktyki, komunikacji międzykulturowej.

Русское слово в эпоху ковида

Хорошо известно, что язык активно реагирует на перемены, происходящие в обществе, особенно, если они касаются всех и каждого. К таким событиям несомненно можно отнести коронавирусную пандемию, охватившую мир и приведшую к радикальным и неожиданным изменениям практически всех сторон человеческой жизни. Не стал исключением и русский язык, активно реагирующий на ситуацию, связанную с «чумой 21 века». Во-первых, это появление новых слов и новых значений, актуализация понятий, связанных с пандемической ситуацией – своеобразный лексический ответ общества на пандемические вызовы. Во-вторых, это коммуникационные сдвиги, вызванные изменениями в общественной жизни, прежде всего карантинным режимом, самоизоляцией, переходом на дистанционные формы работы, обучения и общения, что привело к стремительному вхождению в нашу жизнь новых информационных инструментов и технологий.

dr Anna Szczęsny - od wielu lat jestem wykładowczynią w Instytucie Lingwistyki Stosowanej, prowadzę zajęcia tłumaczeniowe w parze językowej rosyjski-polski (przekład pisemny, a także tłumaczenia konsekutywne i symultaniczne). Szczególnie interesują mnie zagadnienia onomastyki translatorycznej. Mam również wieloletnie doświadczenie jako tłumaczka pisemna i konferencyjna, przede wszystkim w dziedzinie szeroko rozumianej humanistyki (historia, historia sztuki, etnologia, media, teoria literatury).

[O trudnych eklezjonimach w parze językowej rosyjski-polski \(na wybranych przykładach\)](#)

W wystąpieniu przeanalizuję kłopotliwe z punktu widzenia tłumacza nazwy świątyń i parafii (prawosławnych w Polsce, katolickich w Rosji). Dokonam przeglądu wybranego nazewnictwa, przede wszystkim wezwań maryjnych, na podstawie użycia w obiegu oficjalnym - wewnętrznym (w ramach wspólnoty wiernych) oraz zewnętrznym (m.in. w dokumentacji zabytków nieruchomych). Ponadto przedstawię warianty nazw opublikowane w Wikipedii, w wielu przypadkach dobrze opracowane i poparte rzetelną bibliografią. Odniosę się do wskazanych wyżej eklezjonimów jako potencjalnych ekwiwalentów ustalonych, proponując rozwiązania konkretnych problemów w tłumaczeniu z języka rosyjskiego na polski oraz z polskiego na rosyjski. Pokrótkę omówię też istniejące oraz przygotowywane obecnie opracowania leksykograficzne (dwo- i jednojęzyczne), które mogą być przydatne tłumaczom tekstów zawierających nazwy własne obiektów religijnych.

SEKCJA AZJATYCKA

dr Yuki HORIE - ukończyła studia romanistyczne na Uniwersytecie Sophia (上智大学 Jōchi daigaku) w Tokio. W nagrodę za bardzo dobre wyniki w nauce otrzymała stypendium Rotary Club na roczne studia języka francuskiego na Université de Nice we Francji. Ponadto w 1995 otrzymała Diplôme d'Aptitude Pratique au Français niveau 1, dyplom języka francuskiego uznany jako najwyższą kwalifikację w Japonii wydany przez Ministerstwo Edukacji Japonii (文部科学省 monbu kagaku shō) oraz Ambasadę Francji w Japonii. Jest absolwentką uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, gdzie uzyskała stopień magistra na podstawie pracy pt. Polish-Japanese Consecutive and Simultaneous Interpreting wykonanej w Instytucie Językoznawstwa pod kierunkiem dr Aleksandry Matulewskiej oraz stopień doktora na podstawie pracy pt. Sprawy cywilne rozpoznawane w sądach polskich i japońskich w aspekcie translologicznym pod kierunkiem prof. dr hab. Jerzy Bańcerowskiego. Jednocześnie zajmowała się tłumaczeniami pisemnymi i ustnymi z języka polskiego na japoński oraz z angielskiego na japoński, które świadczyła dla przedsiębiorców polskich i japońskich. Od 2006 roku brała udział w 29 konferencjach naukowych i opublikowała 14 artykuły. Poza pracą naukową obecnie prowadzi zajęcia dydaktyczne z translologii oraz nauki japońskiego jako języka specjalistycznego dla studentów pierwszego i drugiego stopni japonistyki, etnolingwistyki oraz językoznawstwa i nauki o informacji na Wydziale Neofilologii.

Problemy leksykalne terminologii w japońskim Kodeksie cywilnym

Przedmiotem niniejszego wystąpienia jest przedstawienie analizy trudności tłumaczenia terminologii, która występuje w japońskim Kodeksie cywilnym Minpōten 民法典. Prawna terminologia japońska została analizowana według następujących kategorii; i) wyrazy często trudne do odczytania i zrozumienia dla przeciętnego Japończyka ze względu na wykorzystanie trudnych ideogramów kanji; ii) złożenia tworzone zazwyczaj z nieużywanych razem lub trudnych do zrozumienia ideogramów; iii) zapożyczenia z języków obcych, które ze względu na zapis sylabariuszem katakana naśladowującym wymowę obcą nie są postrzegane jako integralnie „japońskie”, a ich znaczenie jest niejasne; iv) słowa wykorzystywane w języku potocznym, które czyta się inaczej, gdy pełnią funkcję terminu prawnego; v) słowa wykorzystywane w języku potocznym których znaczenie różni się, gdy pełnią funkcję terminu prawnego; vi) słowa wykorzystywane w języku potocznym, których użycie jako terminu prawnego jest błędem; vii) homonimy w języku potocznym, które jako terminy prawne wyraźnie różnią się ściśle definiowanym znaczeniem, oraz viii) homonimy mogące spowodować niezrozumienie komunikatu, gdy on odbierany za pomocą słuchu.

mgr Paulina Kozanecka - absolwentka prawa oraz etnolingwistyki (ze specjalizacją w językach chińskim i angielskim) na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Ukończyła także Szkołę Prawa i Gospodarki Chin na Uniwersytecie Warszawskim. Obecnie jest doktorantką na Wydziale Neofilologii oraz Wydziale Prawa i Administracji UAM. Zajmuje się tłumaczeniem specjalistycznym z języków chińskiego i angielskiego. Jej zainteresowania naukowe skupiają się wokół chińskiego prawa prywatnego oraz chińskiego języka prawnego i prawniczego.

Małżeństwo w Chinach w aspekcie terminologicznym, prawnym i kulturowym

Wystąpienie dotyczy instytucji małżeństwa w Chińskiej Republice Ludowej. Autorka omawia ogólną terminologię związaną z małżeństwem, a także analizuje etymologię i konstrukcję znaków stosowanych w analizowanych terminach. W referacie zaprezentowane zostaną również regulacje prawne dotyczące małżeństwa w Chinach, zarówno w świetle obecnych przepisów związanych z wejściem w życie V części nowego chińskiego Kodeksu cywilnego z 2021 roku, jak i wcześniejszych ustaw (Nowa ustawa o małżeństwie z 1950 r. i Druga ustawa o małżeństwie z 1980 r.). Omówione zostaną przy tym konsekwencje terminologiczne wynikające z niedawnej zmiany prawa i powstałe przesunięcia znaczeniowe. Analizowane terminy zostaną ponadto przedstawione w kontekście kultury i tradycji chińskich.

SEKCJA JĘZYKÓW UNIKATOWYCH

mgr Anna Szuster - ur. 1983, magister filologii czeskiej, doktorantka Uniwersytetu Ostrawskiego, tłumacz tekstów specjalistycznych od ponad 15 lat. Absolwentka

studiów uzupełniających dla tłumaczy przysięgłych na Uniwersytecie Karola w Pradze. Zainteresowania: tłumaczenia specjalistyczne, narzędzia CAT oraz korpusy w pracy tłumacza tekstów specjalistycznych, przekłady umów cywilnoprawnych, monitoring rynku usług tłumaczeniowych.

[Wybrane problemy przekładu umów cywilnoprawnych z języka czeskiego na język polski. Współczesne narzędzia w pracy tłumacza tekstów specjalistycznych.](#)

Dynamicznie zmieniająca się sytuacja na rynku usług tłumaczeniowych, nie tylko w świetle walki z pandemią, ale również w kontekście rosnącej roli sztucznej inteligencji, narzędzi wspomagających tłumaczenia oraz tłumaczeń maszynowych, stanowi nie lada wyzwanie również dla tłumaczy tekstów specjalistycznych. W swoim wystąpieniu chciałabym pokazać - z perspektywy tłumacza tekstów specjalistycznych - jaką rolę i znaczenie w obecnych czasach odgrywają wysokiej jakości usługi tłumaczeniowe, terminowość, praca z profesjonalnymi narzędziami, wykorzystywanie tekstów paralelnych, dostępnych korpusów internetowych, jak również tworzenie autorskich korpusów z użyciem narzędzi online (Sketch Engine). Zaprezentowane zostaną wybrane problemy przekładu umów cywilnoprawnych (min. umowa darowizny, umowa najmu, umowa sprzedaży) z języka czeskiego na język polski (w tym zjawisko homonimii międzyjęzykowej w przekładach tekstów specjalistycznych pary języków bliskich – czeskiego i polskiego), dylematy i wyzwania, które stoją przed tłumaczem, jak również możliwości tworzenia i sięgania po narzędzia umożliwiające wykonywanie wysokiej jakości przekładów.

mgr Joanna Bałamącek - tłumacz przysięgły języka duńskiego od roku 2003, członek Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS, prezes Zachodniopomorskiego Koła TEPIS w Szczecinie. Absolwentka filologii duńskiej Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Specjalizuje się w tłumaczeniach prawniczych. Tłumaczy dla Sądów, Prokuratur, polskich i zagranicznych spółek prawa handlowego, kancelarii prawnych oraz notarialnych.

[Kawiarenka językowa - sytuacja tłumaczy jęz. skandynawskich na rynku tłumaczeń: wymiana doświadczeń](#)

- 1. Omówienie sytuacji tłumaczy języków skandynawskich na rynku tłumaczeń w Polsce.*
- 2. Wymiana doświadczeń dotyczących uznawania tłumaczeń wykonanych przez polskich tłumaczy przysięgłych w krajach skandynawskich i odwrotnie.*
- 3. Wpływ okresu pandemii na jakość pracy tłumacza i nasze zdrowie psychiczne.*
- 4. Czy sytuacja tłumaczy języków skandynawskich w Polsce bardzo odbiega od sytuacji na rynku skandynawskim?*
- 5. Czy mam jakiś wpływ na kształtowanie rynku? Kwestia solidarności zawodowej.*
- 6. Przykłady praktyczne: "Ile to kosztuje" czyli jakie stosować stawki? Zasady rozliczania swojej pracy.*

7. Jednostki rozliczeniowe. Wymagania w stosunku do klienta. Zlecenia w miejscu zamieszkania a wyjazdowe.

ROZMOWY W KULUARACH

mgr Krzysztof Matecki – mgr Krzysztof Matecki – anglista, tłumacz specjalistyczny, nauczyciel, informatyk, członek zwyczajny Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS. Jest absolwentem Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Kaliszu oraz Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie na Wydziale Neofilologii ukończył studia drugiego stopnia na kierunku filologii angielskiej oraz Studia Podyplomowe dla Kandydatów na Tłumaczy Przysięgłych. Jest także absolwentem Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, gdzie studiował na Wydziale Ekonomii informatykę w ramach Podyplomowych Studiów w zakresie Informatyki i Technologii Informacyjnej dla Nauczycieli, jak również absolwentem Podyplomowego Studium Polityki i Zarządzania Oświatą, prowadzonego przez Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Warszawskiego. Naucza języka angielskiego w szkołach od 1996 r. W latach 1999-2007 roku lektor języka angielskiego dla studentów kierunku politologia na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, a także lektor języka angielskiego dla studentów kierunku produkcja i zarządzanie na Wydziale Ogrodniczym Akademii Rolniczej w Poznaniu (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy). W latach 2010-2013 koordynator do spraw egzaminu gimnazjalnego i maturalnego z języka angielskiego oraz konstruktor zadań egzaminacyjnych zatrudniony w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu. Od 2017 roku sekretarz Wielkopolskiego Koła PT TEPIS oraz wykładowca w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Wydziału Neofilologii UAM. W roku 2021 został wybrany do pełnienia funkcji wiceprezesa Wielkopolskiego Koła PT TEPIS.

[Porozmawiajmy o wspomaganii komputerowym pracy tłumacza](#)

Każdego roku, począwszy od 2007 r., Dyrekcja Generalna ds. Tłumaczeń Pisemnych Komisji Europejskiej (KE) we współpracy z Wspólnym Centrum Badawczym KE upublicznia obszernie woluminy pamięci tłumaczeniowej, zawierające profesjonalnie przetłumaczone jednostki tekstowe w 24 językach urzędowych Unii Europejskiej. Ten obszerny zasób terminologii specjalistycznej, ze wskazaniem na źródło pochodzenia, w połączeniu z oprogramowaniem do tłumaczenia maszynowego lub komputerowego może stanowić przydatne narzędzie tłumacza pozwalające na zapewnienie spójności terminologicznej w tłumaczeniach. O ile dane zawarte w tych woluminach są powszechnie dostępne do pobrania z serwerów EU Science Hub, to pozyskanie oprogramowania służącego do ich jednoczesnego przeszukiwania na komputerze nie jest rzeczą najprostszą. Faktem jest, że dostęp do tych zasobów można w opracowanej formie uzyskać w Internecie za pośrednictwem znanego serwisu korpusowego Sketch Engine, jednakże możliwość szybkiego znalezienia informacji w

pamięciach DGT-Translation Memory zlokalizowanych na twardym dysku lub karcie pamięci w formie bilingwalnego korpusu wydaje się atrakcyjnym rozwiązaniem, szczególnie w sytuacjach, gdy tłumacz nie ma dostępu do sieci Internet bądź jest zobowiązany do utrzymania w tajemnicy i poufności wszelkich przekazanych informacji. Podczas dyskusji postaram się przedstawić względnie prosty, praktyczny i bezpłatny sposób wykonania narzędzia do wyszukiwania terminologii i fragmentów języka we wspomnianych pamięciach tłumaczeniowych.

dr Aleksandra Podgórnica-Musil – tłumacz przysięgły języka angielskiego, absolwentka Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego (anglistyka i iberystyka) oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego (prawo dowodowe). Ukończyła roczną Szkołę Prawa Angielskiego oraz Prawa Unii Europejskiej (University of Cambridge and British Law Centre) oraz specjalistyczne kursy dla tłumaczy na City University w Londynie. W ramach hobby zgłębia tajniki historii sztuki i architektury angielskiej, co potwierdzają certyfikaty wydane przez Oxford University.

Jest autorką akademickich programów nauczania przekładu prawniczego, wieloletnim wykładowcą akademickim oraz wykładowcą na specjalistycznych kursach dla tłumaczy. Jest założycielką i Prezeską Górnośląskiego Koła PT TEPIS.

[Porozmawiajmy o ... podsumowanie konferencji, rozmowy kularowe](#)

Z uwagi na trwającą od ponad roku pandemię zmieniły się realia pracy tłumaczy, a także realia konferencyjne (stąd forma online). Spróbujmy przyjrzeć się ostatnim wydarzeniom i ich wpływie na środowisko tłumaczy. Zapraszam do dyskusji i wymiany doświadczeń dotyczących ostatniego roku, w tym współpracy tłumaczy z organami, wpływie pandemii na liczbę zleceń, podpisowi elektronicznemu, przejściu na formy elektroniczne dokumentów do tłumaczenia, roli tłumaczy podczas wydarzeń na granicy z Białorusią.

mgr Ewa Popielarz – redaktorka i korektorka z kilkunastoletnim stażem. Od 2006 roku zawodowo zmieniam teksty na lepsze. Współpracuję z wydawnictwami, self-publisherami i przedsiębiorcami z Polski i całego świata, wspierając klientów na każdym etapie procesu wydawniczego. Wykształcenie kierunkowe z zakresu edytorstwa i komunikacji medialnej na co dzień wykorzystuję w praktyce i uzupełniam o doświadczenia, które od kilkunastu lat daje mi aktywna praca w zawodzie.

Od roku 2016 prowadzę także edukacyjną działalność w Internecie. Szerzę wiedzę na temat poprawnej polszczyzny, a zainteresowanym pokazuję, jak zostać korektorem i uczynić z czytania sposób na życie. W moim kursie online Akademia korekty tekstu, kompleksowo przygotowującym do zawodu korektora, wzięło już udział ponad 480 osób. Większość z nich dziś odnosi sukcesy w świecie korekty i odnalazło nową zawodową ścieżkę.

Moje miejsca w sieci: <https://ewapopielarz.pl/poznajmy-sie/>

[Porozmawiajmy o korekcie. Podsumowanie quizu, wymiana doświadczeń dla osób zainteresowanych zawodem korektora](#)

mgr Ała Raginis - absolwentka Akademii Muzycznej w klasie skrzypiec, dyplomowy nauczyciel jogi Iyengara w stopniu Intermediate Junior III. jogę pratykuje i naucza od lat 90. XX wieku. Głównym przekazem, jakim się zajmuje jest profilaktyka zdrowia psychicznego i fizycznego, specjalizując się w metodzie terapii bazującej na nauce relaksacji, medytacji, usprawniania ciała ćwiczeniami oraz zdrowego odżywiania.

Wielokrotnie brała udział w kursach w Instytucie BKS Iyengara w Punie (Indie). Miała szczęście spotkać wyjątkowych nauczycieli; wśród nich są – Gabriela Giubilaro, Faeq Biria, Corin Biria, Lois Steinberg, Rita Keller, ksiądz Joe Pereira oraz Claus Grzesch.

Uczestniczy w szkoleniach z udziałem Dr. Roberta Schleipa, poświęconych pracy powięzi w asanach i wpływowi tej pracy na system nerwowy. Od 1998 roku jest uczennicą Roshi Shodo Harada (rinzaj zen). Regularnie uczestniczy w odosobnieniach medytacyjnych (zazen).

Prywatnie mama trójki dzieci.

[Porozmawiajmy o zdrowiu. Jak radzić sobie ze stresem](#)

Zapraszam tłumaczy na zajęcia, na których będziemy mogli porozmawiać o tym, z czym każdy z nas spotyka się w ostatnim czasie: o stresie, lęku i niepewności i jak sobie radzić, żeby nie tracić odporności i sił witalnych. Zajęcia, po krótkim wprowadzeniu, odbędą się w formie rozmowy.

Zapraszam również do czynnego udziału w części praktycznej, podczas której zaprezentuję proste techniki relaksacji ciała oraz techniki prowadzące do polepszenia koncentracji. Do części praktycznej zajęć proszę o ubranie się w luźny strój, nieograniczający naturalnych ruchów oraz przygotowanie trochę miejsca na podłodze. Miło by było zobaczyć uczestników na ekranie.

Celem sesji jest zainspirowanie uczestników do podjęcia wezwania zadbania o balans pomiędzy pracą tłumacza i troską o kondycję fizyczną i psychiczną.

<https://allajoga.pl/>

Uczestnicy Konferencji będą mieli możliwość zakupu zestawu do nauki pisma neogotyckiego w cenie 59,00 zł (cena regularna 69,90 zł) z doliczeniem kosztów wysyłki

https://wds.pl/pakiety-komplet-do-nauki-pisma-neogotyckiego,c390,p24_32.pl.html

Promocja trwa od 15.10.2021 r. do 30.10.2021 r., hasło rabatowe zostanie podane na naszej stronie (www.tepis.org.pl) oraz przesłane mailem (dotyczy wystąpienia dr hab. Izabelli Parowicz, dr Joanny Drejer w sekcji języka niemieckiego).